

MONOGRAFIA
POKONFERENCYJNA

SCIENCE, RESEARCH, DEVELOPMENT

PEDAGOGY. #2

London
27.02.2018

U.D.C. 37+082

B.B.C. 94

Z 40

Zbiór artykułów naukowych recenzowanych.

(1) Z 40 Zbiór artykułów naukowych z Konferencji Międzynarodowej Naukowo-Praktycznej (on-line) zorganizowanej dla pracowników naukowych uczelni, jednostek naukowo-badawczych oraz badawczych z państw obszaru byłego Związku Radzieckiego oraz byłej Jugosławii.

(27.02.2018) - Warszawa, 2018. - 172 str.

ISBN: 978-83-66030-08-4

Wydawca: Sp. z o.o. «Diamond trading tour»

Adres wydawcy i redakcji: 00-728 Warszawa, ul. S. Kierbedzia, 4 lok.103

e-mail: info@conferenc.pl

Wszelkie prawa autorskie zastrzeżone. Powielanie i kopiowanie materiałów bez zgody autora jest zakazane. Wszelkie prawa do artykułów z konferencji należą do ich autorów.

W artykułach naukowych zachowano oryginalną pisownię.

Wszystkie artykuły naukowe są recenzowane przez dwóch członków Komitetu Naukowego.

Wszelkie prawa, w tym do rozpowszechniania i powielania materiałów opublikowanych w formie elektronicznej w monografii należą Sp. z o.o. «Diamond trading tour».

W przypadku cytowań obowiązkowe jest odniesienie się do monografii.

Nakład: 80 egz.

«Diamond trading tour» ©   Warszawa 2018

ISBN: 978-83-66030-08-4

РОБОТА З ПРИСЛІВ'ЯМИ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОГО ЧИТАННЯ В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ

Чепак Т.В. 138

СУТНІСНО-ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ АНАЛІЗ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ

Галацин К.О. 141

ПРОЕКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ І ПРОВІЗОРІВ: ПРИНЦИПИ І ПЕРЕВАГИ

Добровольська А. М., ... 143

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ГРАМАТИКИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ НА ПРИКЛАДІ ЕКОНОМІСТІВ

Мкртчян А.Р., ... 147

СКЕЛЕЛАЗІННЯ ЯК ОДНА ІЗ ФОРМ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

Арапов О.В. 152

ПРОБЛЕМА ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ

Бузенко І. 157

РОЗВИТОК ФІЗИЧНИХ ЯКОСТЕЙ СТУДЕНТОК 1-2 КУРСІВ, ЩО ЗАЙМАЮТЬСЯ ФУТБОЛОМ ЗАСОБАМИ ФІТНЕСУ

Мішин С. В. 163

ПРО ПЕДАГОГІЧНУ СКЛАДОВУ СЕРЕД ПРОФЕСІЙНИХ ФУНКЦІЙ ФАХІВЦІВ З ОХОРОНИ ПРАЦІ

Шароватова О.П., Морозов А.І. 168

Теорія, практика і методи навчання.

ПРО ПЕДАГОГІЧНУ СКЛАДОВУ СЕРЕД ПРОФЕСІЙНИХ ФУНКЦІЙ ФАХІВЦІВ З ОХОРОНИ ПРАЦІ

Шароватова О.П.

кандидат педагогічних наук, доцент

Морозов А.І.

кандидат технічних наук, доцент

Національний університет цивільного захисту України

Розкрито функції професійної діяльності фахівців з охорони праці, наголошено на важливості серед них педагогічної складової та необхідності удосконалення відповідних програм їх навчання.

Ключові слова: фахівці з охорони праці, функції професійної діяльності, педагогічна майстерність.

Keywords: specialists in labor protection, functions of professional activity, pedagogical skills.

На сучасному етапі, в умовах кризового стану сфери охорони праці в Україні, одним з пріоритетних напрямів вирішення проблемних питань є підготовка конкурентоспроможних фахівців, здатних ефективно реалізувати себе у системі професійної діяльності. Одне з провідних місць у даному питанні посідають фахівці з охорони праці, професійна діяльність яких має інтеграційний характер, оскільки, на думку вчених, відноситься до складної групи нечисленних професій, що функціонують одночасно в кількох системах, як «людина-техніка», «людина-людина» та їх модифікації [1].

Аналіз структури професійної діяльності фахівців з охорони праці та відповідні погляди науковців дозволяють виділити професійні функції, що можуть характеризувати не лише окремий галузевий профіль, а дають до-

статньо узагальнене уявлення про особливості професійної діяльності майбутніх фахівців з охорони праці або ж відповідають більшості потенційних сфер їх діяльності [1]. Серед таких функцій:

– нормативно-методична функція – створення нормативно-правової документації з охорони праці на підприємстві (розробка інструкцій; ведення журналу реєстрації вступного інструктажу, журналів реєстрації інструктажів з питань охорони праці на робочому місті і наряд-допуску, журналу реєстрації нещасних випадків і професійних захворювань на виробництві; збір інформації про параметри умов праці);

– проектувальна функція – розробка заходів щодо попередження професійних захворювань і нещасних випадків на виробництві, поліпшення умов праці; підготовка проектів наказів,

листів, розпоряджень, протоколів, висновків з питань охорони праці і винесення їх на розгляд роботодавцю;

– організаційна функція – організація і проведення семінарів, конкурсів, навчання з охорони праці, пропаганди з питань охорони праці; організація та управління охороною праці на виробництві;

– технічна функція – створення кабінету з охорони праці на підприємстві, розробка інформаційних стендів, плакатів; добір засобів індивідуального і колективного захисту, упровадження технологічних процесів, що забезпечують безпеку виробництва; проведення технічного огляду устаткування;

– контрольно-діагностична функція – контроль за дотриманням законодавства і нормативно-правових актів з охорони праці і безпечним веденням робіт на підприємстві; участь в експертизі умов праці, в розслідуванні нещасних випадків, професійних захворювань;

– науково-дослідницька функція – сприяння впровадженню у виробництво досягнень науки і техніки, прогресивних і безпечних технологій, сучасних засобів колективного та індивідуального захисту працівників.

Отже, наведені функції професійної діяльності фахівців з охорони праці поряд з інженерно-технічним і виробничо-технічним включають і педагогічний компонент. Слід погодитись з дослідниками [1] в тому, що, виконуючи функції інженера з охорони праці на виробництві, зокрема для

проведення навчання з охорони праці та інструктажів робітникам, майбутній фахівець з охорони праці має володіти основами педагогічної майстерності, тим більше, якщо він не має педагогічного профілю у професійній підготовці. Тому підготовка майбутніх фахівців з охорони праці, вочевидь, має здійснюватися комплексно – як в інженерному, так і педагогічному напрямках. Формування відповідних якостей з метою застосування їх і в інженерній, і в педагогічній галузях має виявитись у професійних компетентностях фахівця.

Програмами підготовки у вищих навчальних закладах фахівців спеціалізації «Охорона праці» [2] серед їх загальних компетентностей передбачені:

– здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

– здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

– здатність користуватись іноземною мовою;

– здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями;

– здатність застосовувати знання та навички використання інформаційних і комунікаційних технологій у практичній діяльності;

– вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;

– навички міжособистісної взаємодії;

– цінування та повага різноманітності та мультикультурності;

– здатність діяти на основі етичних та моральних міркувань;

– здатність працювати як в команді, так і автономно;

– здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

До професійних компетентностей майбутніх фахівців з охорони праці віднесені:

– знання та розуміння: функцій держави, форм реалізації цих функцій; правових основ охорони праці; основних принципів державної політики в галузі охорони праці;

– здатність до розуміння термінів та визначень понять у сфері охорони праці, класифікації показників факторів виробничого середовища та трудового процесу;

– здатність застосовувати законодавчі та інші нормативно-правові акти з охорони праці та організувати контроль за додержанням передбачених ними вимог;

– здатність до спостереження, аналізу й оцінювання потенційної небезпеки (ризиків) особливостей трудової діяльності, об'єктів, виробничих, технологічних процесів і устаткування для людини і довкілля;

– здатність обґрунтовувати необхідність та розробляти заходи із забезпечення безпечних і здорових умов праці, запобігання нещасних випадків і професійних захворювань;

– здатність обґрунтовано обирати та застосовувати методи і засоби, спрямовані на припинення дії небезпечних факторів, що виникають у разі аварії із загрозою для життя і здоров'я людей та стану довкілля;

– готовність до застосовування та

експлуатації технічних систем захисту, засобів індивідуального та колективного захисту людини від дії небезпечних і шкідливих виробничих факторів;

– готовність та навички надання першої допомоги постраждалим;

– здатність аналізувати ефективність діяльності служби охорони праці та особливості організації системи управління охороною праці підприємства;

– здатність здійснювати облік нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на підприємстві;

– здатність здійснювати діяльність у межах забезпечення страхування працівників від нещасних випадків на виробництві;

– здатність прогнозувати економічну ефективність заходів, спрямованих на зниження рівнів виробничого травматизму, професійної захворюваності, аварійності, поліпшення умов праці;

– здатність відтворювати методи і процедури, основні поняття, правила, розуміти й інтерпретувати вивчене та шляхом самостійного навчання опанувати нові галузі знань [2].

Отже, наведений вище перелік відбиває підготовку фахівців з охорони праці саме до інженерної і виробничої, але ніяк не до педагогічної складової майбутнього фаху. Хіба що «навички міжособистісної взаємодії» можна розглянути як складову, певним чином орієнтовану на реалізацію в інтеграційній діяльності фахівців з охорони праці функцій навчання, виховання та розвитку особистості працюючих, що потре-

бують ризикорієнтованих акцентів та аксіологічних пріоритетів безпеки.

Таким чином, програми навчання майбутніх фахівців з охорони праці у вищих навчальних закладах ще потребують удосконалення щодо відповідності вимогам запроваджуваних в Україні міжнародних стандартів. Високий же професійний рівень фахівців з охорони праці дозволить роботодавцям не просто створювати ефективну систему управління охороною праці, а й підвищувати вмотивованість працівників до самовдосконалення і відповідно знижувати травматизм до рівня економічно розвинених держав, що у свою чергу вочевидь сприятиме пози-

тивній трансформації стану сфери охорони праці у країні.

Список використаних джерел:

1. Абільтарова Е.Н. Професійна підготовка майбутніх інженерів-педагогів у галузі охорони праці. Наукові праці Донецького національного технічного університету. Серія: педагогіка, психологія і соціологія. Випуск 6(160). Донецьк, ДонНТУ, 2009. URL: <http://ea.donntu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/11027/4/abiltarova.pdf>.
2. Профільна спеціалізована освітньо-професійна програма підготовки бакалавра галузі знань 26 «Цивільна безпека» спеціальності 263 «Цивільна безпека» спеціалізації «Охорона праці» (Національний університет цивільного захисту України). URL: <http://nuczu.edu.ua>.

